

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ŽELEZNICI

Član 1.

U Zakonu o železnici („Službeni glasnik RS”, broj 41/18), u članu 2. tačka 4) menja se i glasi:

„4) gradski i prigradski prevozi su prevozi čija je osnovna svrha zadovoljenje prevoznih potreba gradske sredine ili konurbacije, uključujući pograničnu konurbaciju, kao i prevoznih potreba između gradske sredine ili konurbacije i njihove okoline;”.

Posle tačke 4) dodaje se tačka 4a), koja glasi:

„4a) zona potrebne preglednosti je trodimenzionalni prostor preglednosti u kome se vrši bezbedno zaustavljanje drumskih vozila ispred saobraćajnog znaka koji označava mesto na kome put prelazi preko železničke pruge na putnom prelazu;”.

U tački 5) reči: „je karta ili karte” zamenjuju se rečima: „predstavlja jednu ili više karata”.

U tački 10) posle reči: „Železničkim prevoznikom” dodaju se zapeta i reči: „sa aspekta pristupa železničkoj infrastrukturi, uslužnim objektima i uslugama u vezi sa obavljanjem železničkog prevoza;”.

Tačka 11) briše se.

Tačka 17) menja se i glasi:

„17) industrijski kolosek je železnički kolosek koji se priključuje na mrežu i služi za dopremanje i otpremanje robe, kao i za početne, završne i druge radnje (utovar, istovar, manevrisanje i sl.) u železničkom prevozu robe;”.

U tački 27) reč: „konfliktne” zamenjuje se rečju: „sukobljene”.

Tačka 59) menja se i glasi:

„59) rezervacija je ovlašćenje, u papirnom ili elektronskom obliku, kojim se daje pravo licu koje se prevozi na prethodno potvrđeni personalizovani aranžman prevoza (sedište, postelja, ležaj i dr.);”.

Posle tačke 61) dodaje se tačka 61a), koja glasi:

„61a) teretni terminal je objekat duž pruga sa robnim saobraćajem koji je posebno uređen kako bi se omogućio utovar robe na teretne vozove i/ili istovar robe sa njih, kao i integracija usluga železničkog teretnog transporta sa uslugama drumskog, pomorskog, rečnog i vazdušnog transporta, odnosno formiranje ili promena sastava teretnih vozova i, po potrebi, služi za sprovođenje graničnih postupaka na granicama sa drugim zemljama;”.

Tačka 63) menja se i glasi:

„63) trasa voza je kapacitet infrastrukture neophodan za saobraćaj voza između dva službena mesta, u predviđenom vremenu i pod tačno utvrđenim tehničko-tehnološkim uslovima na javnoj železničkoj infrastrukturi;”.

Član 2.

U članu 4. stav 1. tačka 3) reči: „odrona itd.” zamenjuju se rečima: „odrona, buke itd.”.

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) zgrade ili delovi zgrada koji su u funkciji upravljanja železničkom infrastrukturom, uključujući deo opreme za obračun i naplatu cena.”.

Član 3.

Član 5. menja se i glasi:

„Član 5.

Železničke pruge na mreži se kategorišu na sledeći način:

- 1) magistralne pruge – od značaja za međunarodni i nacionalni saobraćaj;
- 2) regionalne pruge – od značaja za regionalni i lokalni saobraćaj;
- 3) lokalne pruge – od značaja za lokalni saobraćaj;
- 4) manipulativne pruge – od značaja za privredne subjekte;
- 5) pruge turističko – muzejske železnice.

Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo) donosi akt o kategorizaciji železničkih pruga koje pripadaju javnoj železničkoj infrastrukturi.

Na pruge turističko-muzejske železnice ne primenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuje pristup železničkoj infrastrukturi i uslugama, obračun cena pristupa i dodela kapaciteta železničke infrastrukture.

Vlada uređuje način i uslove organizovanja javnog prevoza u turističke svrhe na turističko-muzejskoj železnici.

Direkcija uređuje uslove za izgradnju i rekonstrukciju turističko-muzejske železnice.”.

Član 4.

Član 10. menja se i glasi:

„Član 10.

„Upravljač infrastrukture je dužan da obezbedi bezbedno i nesmetano organizovanje, regulisanje i upravljanje železničkim saobraćajem, nesmetan pristup i korišćenje javne železničke infrastrukture i pristup uslužnim objektima koji su mu povereni na upravljanje i uslugama koje on pruža u tim objektima svim zainteresovanim podnosiocima zahteva za dodelu kapaciteta infrastrukture, pod ravnopravnim, nediskriminatorским i transparentnim uslovima, kao i trajno i neprekidno održavanje i zaštitu železničke infrastrukture, u skladu sa propisima.”.

Član 5.

U članu 17. stav 1. posle reči: „učini dostupnom zainteresovanim stranama” dodaju se reči: „objavlivanjem na svojoj internet stranici” .

Posle stava 5. dodaju se novi st. 6. i 7, koji glase:

„Na izradu i objavljivanje izmena i dopuna Izjave o mreži u delu koji se odnosi na načela i način određivanja i obračuna i visinu cene pristupa, cene pristupa uslužnim objektima kojima upravlja upravljač infrastrukture, cene usluga koje u njima pruža i cene dodatnih i pratećih usluga koje pruža upravljač infrastrukture, shodno se primenjuju odredbe st. 1. i 2. ovog člana. Te izmene i dopune Izjave o mreži moraju biti objavljene najmanje šest meseci pre početka primene.

Upravljač infrastrukture dužan je da objavi tekst izmena i dopuna Izjave o mreži na svojoj internet stranici i/ili da u objavljenom prečišćenom tekstu Izjave o

mreži, na početku teksta navede u kom delu su izvršene izmene i kratak sadržaj izmena, a da u samom tekstu Izjave o mreži jasno naznači izmene.”.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reč: „četiri” zamenjuje se rečju: „dva”.

Dosadašnji st. 7. i 8. postaju st. 9. i 10.

Član 6.

U članu 19. stav 4. reči: „dva meseca” zamenjuju se rečima: „mesec dana”.

Član 7.

U članu 20. stav 7. menja se i glasi:

„Izmenu cena iz stava 5. ovog člana vrši upravljač infrastrukture u slučaju promene okolnosti koje utiču na njihovu visinu, po prethodno pribavljenom mišljenju Direkcije. Direkcija daje mišljenje na izmenjenu visinu cena u roku od dva meseca od dana prijema zahteva upravljača infrastrukture za davanje mišljenja. Vlada daje saglasnost na izmenjenu visinu cene pristupa i cene pristupa delu javne železničke infrastrukture koji povezuje sa uslužnim objektima iz člana 15. ovog zakona.”.

U stavu 8. reč: „izmene” zamenjuje se rečju: „povećanja”.

Član 8.

U članu 22. stav 1. tačka 1) reč: „sporazuma” zamenjuje se rečju: „ugovora”.

U tački 8) reči: „ugovornog sporazuma” zamenjuju se rečju: „ugovora”.

Član 9.

U članu 23. stav 6. menja se i glasi:

„Vlada bliže uređuje način i modalitete izračunavanja troškova koji su nastali kao direktan rezultat saobraćanja voza, kao i slučajeve u kojima Direkcija može sprovesti pojednostavljenu kontrolu obračuna cene pristupa i cene pristupa kolosecima koji povezuju sa uslužnim objektima.”.

Član 10.

U članu 26. stav 2. tačka 3) podtačka (9) alineja prva reč: „opasne” briše se.

Član 11.

U članu 34. stav 3. reči: „najkasnije 12 meseci” zamenjuju se rečima: „najranije 12 meseci, a najkasnije 10 meseci”.

U stavu 10. broj: „20” zamenjuje se rečju: „pet” .

U stavu 11. reči: „većih udesa” zamenjuju se rečima: „ozbiljnih nesreća”.

Član 12.

U članu 45. stav 4. reči: „korisnika trase voza” zamenjuju se rečima: „železničkih prevoznika”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Železnički prevoznici su dužni da stave na raspolaganje svoja sredstva na zahtev upravljača infrastrukture u smislu stava 4. ovog člana.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 13.

Posle člana 46. dodaje se naziv glave:

III A „IZGRADNJA, REKONSTRUKCIJA, OBNOVA I ODRŽAVANJE JAVNE ŽELEZNIČKE INFRASTRUKTURE”.

Član 14.

Naziv odeljka iznad člana 47. menja se i glasi:

„1. Izgradnja i rekonstrukcija železničke infrastrukture”.

Član 15.

U članu 49. stav 1. reči: „na železničkom području” zamenjuju se rečima: „u pružnom i infrastrukturnom pojasu”.

U st. 2. i 3. reči: „na železničkom području” zamenjuju se rečima: „u pružnom pojasu”.

Član 16.

U članu 52. stav 3. posle tačke 8) dodaje se tačka 8a), koja glasi:

„8a) obnova i servisiranje sistema tehničke zaštite i sistema za automatsko otkrivanje, dojavu i gašenje požara;”.

Član 17.

Nazivi iznad članova i čl. 53. i 54. menjaju se i glase:

„Utvrđivanje javnog interesa

Član 53.

Utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju, administrativni prenos i nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti radi izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javne železničke infrastrukture.

Korisnik eksproprijacije je Republika Srbija, a predlog za eksproprijaciju, administrativni prenos i nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti, koji je potreban za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje javne železničke infrastrukture, može podneti lice koje, u skladu sa odredbama ovog zakona, obavlja delatnost upravljanja javnom železničkom infrastrukturom.

Javni interes utvrđen ovim zakonom traje do dobijanja upotrebne dozvole za izgrađenu javnu železničku infrastrukturu, a za rekonstrukciju i održavanje do završetka radova na rekonstrukciji i održavanju javne železničke infrastrukture.

Eksproprijacija, administrativni prenos i nepotpuna eksproprijacija nepokretnosti za potrebe javne železničke infrastrukture

Član 54.

Rekonstrukcija ili izgradnja javne železničke infrastrukture, kao i druge infrastrukture (kao što su telekomunikacioni predajnici i kablovi, elektroenergetski vodovi, regulacija vodotokova, putna infrastruktura, vodovodi, gasovodi i sl.) za potrebe izgradnje rekonstrukcije i održavanja javne železničke infrastrukture van granica pružnog pojasa, je u javnom interesu.

Predlog za eksproprijaciju nepokretnosti iz stava 1. ovog člana podnosi lice iz člana 53. stav 2. ovog zakona.

Kada je radi rekonstrukcije ili izgradnje javne železničke infrastrukture sprovedena potpuna eksproprijacija, nepokretnost koja je eksproporisana postaje vlasništvo Republike Srbije.

Kada je za potrebe izgradnje i rekonstrukcije, odnosno modernizacije javne železničke infrastrukture sprovedena nepotpuna eksproprijacija, korisnik

eksproprijacije je upravljač železničke infrastrukture. Korisnik nepotpune eksproprijacije za izgradnju neželezničkog objekta u pružnom pojasu je lice koje je na osnovu posebnog zakona ili odluke nadležnog organa, donesene na osnovu posebnog zakona, zaduženo za njegovo upravljanje i održavanje i koje je sklopilo ugovor o službenosti prolaza za predmetni neželeznički objekat kroz pružni pojas sa upravljačem javne železničke infrastrukture. Upravljač infrastrukture u ime Republike Srbije, kao vlasnika, zaključuje ugovore kojima se uspostavlja službenost u korist nepokretnosti koje su u svojini Republike Srbije.

Rekonstruisane ili izgrađene objekte infrastrukture preuzima pravno lice koje je na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje korišćenje i upravljanje određene infrastrukture ili odluke nadležnog organa donete na osnovu tog zakona ovlašćeno za njihovo korišćenje i upravljanje, u roku od 30 dana od dana izdavanja upotrebne dozvole.

Pravno lice koje je u skladu sa ovim zakonom određeno za korisnika eksproprijacije, ima sva prava i obaveze koje ima korisnik eksproprijacije u skladu sa propisima kojima se uređuje eksproprijacija.

Na postupak eksproprijacije i druga pitanja vezana za eksproprijaciju koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje eksproprijacija.”.

Član 18.

Naziv odeljka iznad člana 55. menja se i glasi:

„2. Održavanje javne železničke infrastrukture”.

Član 19.

U članu 56. reči: „do 10 m dužine” brišu se.

Član 20.

Član 57. menja se i glasi:

„Član 57.

Radovi na vanrednom održavanju su radovi glavne opravke, sanacije i drugi radovi koji se izvode radi otklanjanja posledica vanrednih događaja (nesreća, poplava, zemljotresa i sl.) i otklanjanja kritičnog ili slabog stanja na elementima postojeće železničke infrastrukture sa ciljem ponovnog uspostavljanja bezbednog saobraćaja i postizanja projektovanih parametara, u skladu sa propisom kojim se uređuje način održavanja gornjeg stroja železničkih pruga, odnosno način održavanja donjeg stroja železničkih pruga.”.

Član 21.

Naziv odeljka iznad člana 61. menja se i glasi:

„3. Putni prelazi, rekonstrukcija i održavanje putnih prelaza”.

Član 22.

Član 64. menja se i glasi:

„Član 64.

O otvaranju novih i ukidanju postojećih putnih prelaza na javnoj železničkoj infrastrukturi odlučuje Ministar, na zahtev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača železničke infrastrukture.

Na zahtev upravljača putne infrastrukture ili zainteresovanog privrednog društva ili drugog pravnog lica ili preduzetnika putni prelaz može da se otvori i koristi sa ograničenim rokom funkcionisanja, ako se ne narušava bezbednost i funkcionisanje javne železničke infrastrukture, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača železničke infrastrukture.

Zahtev iz st. 1. i 2. ovog člana treba da sadrži detaljno obrazloženje sa saobraćajno-tehničkom analizom potrebe, načina, mesta i mera za osiguranje bezbednog saobraćaja, za svako otvaranje novog i ukidanje postojećeg putnog prelaza i mišljenje upravljača infrastrukture.

Obrazloženi zahtev iz st. 1. i 2. ovog člana može podneti i upravljač železničke infrastrukture uz prethodno pribavljeno mišljenje upravljača putne infrastrukture.

Upravljač putne infrastrukture dužan je da učini dostupnim sve raspoložive podatke potrebne za izradu obrazloženja iz stava 4. ovog člana.

Odluka iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Ministar bliže uređuje način otvaranja i korišćenja putnog prelaza sa ograničenim rokom funkcionisanja, kao i obrazac zahteva za otvaranje i korišćenje putnog prelaza sa ograničenim rokom funkcionisanja.” .

Član 23.

Član 68. menja se i glasi:

„Član 68.

Upravljač železničke infrastrukture, kao i upravljač puteva dužni su da na putnom prelazu sprovedu mere za bezbedan i nesmetan saobraćaj i da putne prelaze održavaju u stanju kojim se obezbeđuje bezbedno i nesmetano odvijanje saobraćaja, u skladu sa zakonima kojima se uređuje bezbednost u železničkom saobraćaju i bezbednost saobraćaja na putevima.

Troškove održavanja putnog prelaza i troškove osiguranja bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu snose:

1) upravljač železničke infrastrukture za troškove održavanja koloseka i ostalih delova železničke infrastrukture na putnom prelazu, signalnih uređaja i znakova koji upozoravaju železničke radnike u vozu na putni prelaz, železničkih telefonskih veza sa putnim prelazima;

2) upravljač putne infrastrukture za vrednost usluge održavanja kolovoza na putnom prelazu, održavanja rastojanja između glavne šine i konstrukcije koloseka i kontrašine i troškove saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju učesnike u saobraćaju na putni prelaz, kojima upravlja upravljač putne infrastrukture;

3) upravljač železničke infrastrukture i upravljač putne infrastrukture zajedno, na ravne delove, za troškove održavanja uređaja za davanje znakova kojima se učesnicima u drumskom saobraćaju najavljuje približavanje voza putnom prelazu i uređaja za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu, kao i za troškove rukovanja uređajima za zatvaranje saobraćaja na putnom prelazu i druge neposredne troškove za osiguranje bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu.

Ako nekategorisani put koristi pretežno određeno preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik, troškove održavanja kolovoza i osiguranja bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana snosi u celini to preduzeće, drugo pravno lice ili preduzetnik.

U slučaju spora u vezi sa određivanjem pretežnog korisnika iz stava 3. ovog člana, pretežnog korisnika određuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave, a ako ima više korisnika sa približno jednakim udelom, oni snose jednak deo troškova.

Kod kategorisanih puteva upravljač železničke infrastrukture i upravljač putne infrastrukture postupaju u skladu sa odredbama stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana.” .

Član 24.

Član 69. menja se i glasi:

„Član 69.

O održavanju putnog prelaza, kao i o osiguranju bezbednog i nesmetanog saobraćaja na putnom prelazu, stara se upravljač železničke infrastrukture, izuzev kolovoza na putnom prelazu, održavanja rastojanja između glavne šine i konstrukcije koloseka i kontrašine i troškova saobraćajnih znakova na putevima koji upozoravaju na putni prelaz učesnike u saobraćaju kojim upravlja upravljač putne infrastrukture, na način da se preko putnog prelaza može vršiti bezbedan i nesmetan drumski saobraćaj.

Ostale delove puta, sa obe strane pružnog pojasa, uključujući zonu potrebne preglednosti van širine putnog prelaza, održava upravljač putne infrastrukture na način koji omogućava bezbedan i nesmetan železnički saobraćaj.

Zonu potrebne preglednosti u širini pružnog pojasa održava upravljač železničke infrastrukture.

Zona potrebne preglednosti mora biti obezbeđena učesnicima drumskog saobraćaja na svakoj tački puta ispred putnog prelaza, a određuje se na osnovu vrednosti računске brzine drumskih vozila i najveće dopuštene brzine železničkog vozila na pruzi.

Ministar bliže propisuje način određivanja zone potrebne preglednosti na putnom prelazu.”.

Član 25.

Naziv odeljka iznad člana 71. menja se i glasi:

„4. Zaštita železničke infrastrukture ”.

Član 26.

U članu 71. st. 3. i 4. menjaju se i glase:

„Upravljač železničke infrastrukture zaključuje ugovor o uspostavljanju prava službenosti prolaza na neodređeno vreme, a visina naknade se utvrđuje posebnim zakonom.

Ugovor o uspostavljanju prava službenosti prolaza zaključuje se između upravljača javne železničke infrastrukture i upravljača komunalne infrastrukture, kao i drugih pravnih lica koja postavljaju nadzemne i podzemne vodove u slučajevima iz stava 2. ovog člana i u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuju planiranje i izgradnja.”.

U stavu 5. reči: „Ugovor o pravu službenosti prolaza” zamenjuju se rečima: „Ugovor o uspostavljanju prava službenosti prolaza”.

U stavu 6. reči: „železničkom području” zamenjuju se rečima: „infrastrukturnom pojasu”.

Član 27.

Član 72. menja se i glasi:

„Član 72.

U pružnom pojasu zabranjeno je vršenje radnji kojima se ugrožava železnički saobraćaj, a naročito:

1) svako oštećivanje, uništavanje, uklanjanje ili oduzimanje elemenata ili delova elemenata železničke infrastrukture iz člana 4. stav 1. tač. 2)–9) ovog zakona, bez obzira na količinu i vrednost oštećenih, uništenih, uklonjenih ili oduzetih elemenata infrastrukture;

2) nanošenje štete železničkim voznim sredstvima;

3) namirivanje vučnih vozila pogonskim gorivom na mestima koja nisu predviđena za te radnje;

4) neovlašćeno otvaranje vrata i otvora na teretnim kolima i tovarnim jedinicama u toku prevoza;

5) uklanjanje sredstava koja obezbeđuju tovarne jedinice koje se prevoze železnicom od samopokretanja;

6) pretovar, pretakanje, utovar, istovar, utakanje i/ili istakanje robe iz kola – kola cisterni na mestima koja nisu predviđena za te radnje, osim u slučajevima nužde kod sanacije posledica nesreća ili nezgoda;

7) bacanje ili stavljanje bilo kakvog predmeta na železničku prugu;

8) bacanje bilo kakvog predmeta na železnička vozna sredstva ili vozila koja se prevoze vozom;

9) prelaženje preko pruge i staničnih koloseka i neovlašćeno hodanje prugom;

10) dodirivanje i prilaz (delovima tela, alatom ili opremom) na rastojanju manjem od 2 m (u svim pravcima – opasna zona) delovima kontaktne mreže koji su pod naponom;

11) izvođenje radova u blizini železničke pruge koji bi mogli oštetiti železničku prugu ili umanjiti stabilnost terena, ili na bilo koji drugi način ugrožavati ili ometati železnički saobraćaj;

12) neovlašćeno podizanje branika, odnosno polubranika putnog prelaza, stavljanje ili vešanje bilo čega na branik, polubranik ili drugi signalno-sigurnosni uređaj putnog prelaza, ili na bilo koji drugi način ometanje normalnog funkcionisanja branika, polubranika ili drugog uređaja na putnom prelazu, kao i prelaženje preko putnog prelaza kada su branici, odnosno polubranici spušteni ili ako signalno-sigurnosni uređaji pokazuju zabranjen prelaz preko pruge;

13) neovlašćeno uklanjanje zaštitnih konstrukcija, opreme, zaštitnih ograda i protivzvučnih barijera koje su u funkciji zaštite železničkog saobraćaja;

14) oštećivanje, uništavanje ili uklanjanje znakova obaveštenja, upozorenja i zabrane.

U dogovoru sa nadležnim državnim organima, upravljač infrastrukture i železnički prevoznici preduzimaju adekvatne mere u okviru svojih nadležnosti, u cilju obezbeđivanja i zaštite železničke infrastrukture i železničkih voznih sredstava, obezbeđivanja odvijanja i podizanja nivoa bezbednosti i zaštite železničkog saobraćaja.

Upravljač infrastrukture može vršiti snimanje železničke infrastrukture, iz vazduha i sa tla, u cilju zaštite imovine neophodne za obavljanje svoje delatnosti, a u svrhu sprečavanja radnji kojima se ugrožava železnički saobraćaj, zaštite imovine i nadzora nad objektima, koji su u funkciji bezbednosti železničkog saobraćaja.

Snimanje železničke infrastrukture iz stava 3. ovog člana može se vršiti kao vid tehničke zaštite u skladu sa propisima kojima se uređuje privatno obezbeđenje.

Podatke o ličnosti koje prikupi upotrebom uređaja za snimanje železničke infrastrukture, upravljač infrastrukture može dalje obrađivati samo ukoliko je to neophodno za ostvarivanje svrhe iz stava 3. ovog člana.

Ministar bliže propisuje način obrade i korišćenja podataka do kojih se došlo prilikom snimanja železničke infrastrukture.”.

Član 28.

U članu 73. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Ako republički inspektor za železnički saobraćaj ne može iz objektivnih razloga (nerešeni imovinsko-pravni odnosi, nedostupan vlasnik ili držalac i sl.) da naloži vlasniku, odnosno držaocu hitno otklanjanje nepravilnosti, naložiće upravljaču infrastrukture da otkloni navedene nepravilnosti o trošku vlasnika, odnosno držaoca.”.

Član 29.

U članu 75. stav 1. reči: „na železničkom području pruga” zamenjuju se rečima: „u pružnom pojasu”.

Član 30.

Naziv odeljka iznad člana 76. i član 76. menjaju se i glase:

„5. Gradska železnica

Član 76.

Gradska železnica, odnosno laki šinski sistemi i metro, uslovi za njihovu izgradnju, rekonstrukciju i održavanje, kao i uslovi za organizovanje prevoza gradskom železnicom, odnosno lakim šinskim sistemom i metroom, uređuju se posebnim zakonom.”.

Član 31.

Naziv odeljka iznad člana 77. menja se i glasi:

„6. Industrijska železnica i industrijski kolosek”.

Član 32.

U članu 77. dodaju se st. 12. i 13, koji glase:

„Za izdavanje saglasnosti iz st. 8. i 9. ovog člana plaća se taksa.

Visina taksi iz stava 12. ovog člana utvrđuje se zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse.”.

Član 33.

Naziv odeljka iznad člana 78. menja se i glasi:

„7. Koncesija i javno-privatno partnerstvo”.

Član 34.

U članu 81. stav 9. menja se i glasi:

„Uslov koji se odnosi na pokriće za građansku odgovornost podnosilac zahteva privredno društvo ili drugo pravno lice koje je registrovano za obavljanje delatnosti javnog prevoza robe i/ili putnika ispunjava ako je adekvatno osiguran ili poseduje odgovarajuće garancije po tržišnim uslovima za pokriće, u skladu sa važećim zakonskim propisima i potvrđenim međunarodnim ugovorima, za svoju odgovornost u slučaju nesreće, posebno kada se radi o putnicima, prtljagu, robi, poštanskim pošiljkama i trećim licima.” .

U stavu 10. reč: „udesu” zamenjuje se rečju: „nesreće”.

U stavu 16. posle reči: „licenci” dodaju se zapeta i reči: „koji objavljuje na svojoj internet stranici”.

Posle stava 16. dodaje se novi stav 17, koji glasi:

„Privredno društvo ili drugo pravno lice kojem je izdata licenca za prevoz za sopstvene potrebe ne sme pružati uslugu prevoza niti zaključivati ugovore o prevozu železnicom.”.

Dosadašnji st. 17. i 18. postaju st. 18. i 19.

Član 35.

U članu 83. stav 1. posle reči: „zakona” dodaju se reči: „i ažurira dokument koji sadrži informacije o izdatoj licenci”.

Posle stava 11. dodaju se novi st. 12. i 13, koji glase:

„Imalac licence je dužan da obavesti Direkciju o promeni podataka sadržanih u rešenju o izdavanju licence (poslovno ime, sedište i dr), koja ne predstavlja promenu u smislu stava 7. ovog člana, kao i da u roku od 30 dana od dana nastale promene podnese odgovarajući zahtev za izmenu rešenja o izdavanju licence.

Direkcija po zahtevu iz stava 12. ovog člana donosi rešenje o izmeni rešenja o izdavanju licence, izdaje novi obrazac licence i sačinjava novi dokument koji sadrži informacije o izdatoj licenci.”.

Dosadašnji st. 12. i 13. postaju st. 14. i 15.

Posle dosadašnjeg stava 14, koji postaje stav 16, dodaje se stav 17, koji glasi:

„O donošenju rešenja o suspendovanju ili oduzimanju licence i rešenja o izdavanju privremene licence Direkcija u najkraćem roku obaveštava upravljača infrastrukture.”.

Dosadašnji stav 15. postaje stav 18.

Član 36.

U članu 87. posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Železničke stanice i druga službena mesta koja će biti uneta u red vožnje za ulazak i izlazak putnika nakon izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih pruga moraju biti uređena peronima i osvetljena.”.

Član 37.

U članu 93. stav 2. tačka 4) menja se i glasi:

„4) čistoću voznih sredstava;”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) postupanje po pritužbama i reklamacijama putnika, refundiranje i nadoknadu za nepoštovanje standarda kvaliteta usluga;”.

U stavu 3. posle reči: „u pogledu kvaliteta usluga” dodaju se zapeta i reči: „najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.”.

Član 38.

Posle člana 97. dodaju se naziv iznad člana i član 97a, koji glase:

„Avansna isplata

Član 97a

Ukoliko prevoz regulisan jednim ugovorom o prevozu izvrše uzastopni prevoznici, železnički prevoznik koji je obavezan ugovorom o prevozu da pruži uslugu prevoza u toku kojeg se dogodi nesreća smatra se odgovornim u slučaju smrti ili povrede putnika. Kada uslugu prevoza nije pružio ugovorni prevoznik, već izvršni prevoznik, ti prevoznici su solidarno odgovorni.

Na odgovornost prevoznika iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe Jedinistvenih pravila za ugovor o međunarodnom železničkom prevozu putnika - CIV - Dodatak A, Konvencije o međunarodnim železničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine u verziji na osnovu Protokola o izmenama od 3. juna 1999. godine („Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori”, broj 8/84, „Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori”, broj 3/93, „Službeni glasnik RS”, broj 102/07 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 i 9/19).

U slučaju smrti putnika ili ako putnik pretrpi povrede tokom korišćenja prevozne usluge, železnički prevoznik koji je obavezan ugovorom o prevozu da pruži uslugu prevoza, u toku kojeg se dogodi nesreća, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu, izvrši avansnu isplatu u iznosu koji je neophodan da se namire trenutne finansijske potrebe srazmerno pretrpljenoj šteti.

Avansni iznos iz stava 3. ovog člana ne može biti manji od 21.000 evra u dinarskoj protivvrednosti po putniku u slučaju smrti.

Avansnom isplatom ne dovode se u pitanje pravila o utvrđivanju odgovornosti železničkog prevoznika. Avansna isplata može biti obuhvaćena kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu zakona ali je nepovratna, osim u slučajevima kada je šteta nastala usled nemara ili krivicom putnika ili kada lice koje je primilo avansnu isplatu nije lice koje ima pravo na naknadu.

Ugovorni prevoznik je prevoznik sa kojim je putnik zaključio ugovor o prevozu.

Uzastopni prevoznik je prevoznik koji na osnovu ugovora o prevozu zaključenog između putnika i ugovornog prevoznika, preuzima obavezu daljeg prevoza.

Izvršni prevoznik je prevoznik koji nije zaključio ugovor o prevozu sa putnikom, a kome je ugovorni prevoznik poverio izvršenje prevoza potpuno ili delimično.”.

Član 39.

Posle člana 99. dodaju se naziv iznad člana i član 99a, koji glase:

„Pristupačnost

Član 99a

Železnički prevoznici i upravljači stanica dužni su da, kroz usaglašavanje sa tehničkim specifikacijama interoperabilnosti koje se odnose na pristupačnost železničkog sistema osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti,

osiguraju da stanica, platforme, kose elektromotorne rampe za invalide, vozna sredstva i druge prostorije budu pristupačne za te osobe.

U slučaju nepostojanja pomoćnog osoblja u vozu ili osoblja na stanici, železnički prevoznici i upravljači stanica moraju uložiti razumne napore da osobama sa invaliditetom ili osobama sa smanjenom pokretljivošću omoguće pristup prevozu železnicom.”.

Član 40.

Posle člana 100. dodaju se nazivi iznad članova i čl. 100a-100v, koji glase:

„Pružanje pomoći na železničkoj stanici

Član 100a

Pri odlasku, tranzitu ili dolasku osobe sa invaliditetom ili osobe sa smanjenom pokretljivošću na železničku stanicu na kojoj je prisutno osoblje, upravljač stanice pruža besplatnu pomoć na način koji tim osobama omogućava ukrcavanje pri odlasku, odnosno iskrcavanje pri dolasku radi korišćenja usluge za koju je ta osoba kupila kartu, ne dovodeći u pitanje pravila pristupa iz člana 99. stav 1. ovog zakona.

Upravljač stanice ne mora da pruži pomoć osobama sa invaliditetom ili osobama sa smanjenom pokretljivošću na način iz stava 1. ovog člana kada te osobe koriste usluge prevoza iz Ugovora o obavezi javnog prevoza, pod uslovom da je nadležni organ uspostavio alternativne mogućnosti ili mehanizme koji garantuju jednak ili viši nivo pristupačnosti usluga prevoza u odnosu na pružanje pomoći na način propisan stavom 1. ovog člana.

Na stanicama na kojima ne postoji osoblje, železnički prevoznici i upravljači stanica moraju da istaknu lako dostupne informacije, u skladu sa pravilima pristupa iz člana 99. stav 1. ovog zakona, o najbližoj stanici sa osobljem i neposredno raspoloživoj pomoći za osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću.

Član 100b

Prevoznik je dužan da u vozu i tokom ukrcavanja i iskrcavanja iz voza pruži besplatnu pomoć osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću.

Pomoć u vozu iz stava 1. ovog člana obuhvata razumne napore da se osobi sa invaliditetom i osobi sa smanjenom pokretljivošću obezbedi pristup uslugama u vozu koji imaju i drugi putnici, ukoliko stepen invaliditeta ili smanjene pokretljivosti toj osobi onemogućava samostalan i bezbedan pristup tim uslugama.

Uslovi pod kojima se pruža pomoć

Član 100v

Železnički prevoznici, upravljači stanica, prodavci karata i organizatori putovanja moraju saradivati radi pružanja pomoći osobama sa invaliditetom i osobama sa smanjenom pokretljivošću u skladu sa čl. 100a i 100b ovog zakona, u skladu sa sledećim pravilima:

1) pomoć se pruža pod uslovom da je železnički prevoznik, upravljač stanice, prodavac karata ili organizator putovanja koji je prodao kartu obavešten o potrebi osobe sa invaliditetom i osobe sa smanjenom pokretljivošću za pomoći iz čl. 100a i 100b ovog zakona najmanje 48 sati pre nego što je potrebno pružiti pomoć. Kada se karta odnosi na više putovanja, dovoljno je jednom dostaviti obaveštenje, pod uslovom da se pruže i odgovarajuće informacije o vremenu kasnijih putovanja;

2) železnički prevoznici, upravljači stanica, prodavci karata i organizatori putovanja preduzimaju neophodne mere za primanje obaveštenja iz tačke 1) ovog člana;

3) ukoliko ne prime obaveštenje u skladu sa tačkom 1) ovog stava, železnički prevoznik i upravljač stanice moraju učiniti razumne napore za pružanje pomoći na način koji će osobi sa invaliditetom ili osobi sa smanjenom pokretljivošću omogućiti putovanje;

4) ne dovodeći u pitanje nadležnosti drugih subjekata izvan prostorija železničke stanice, upravljač stanice i svako drugo ovlašćeno lice mora odrediti mesta, unutar i izvan železničke stanice, na kojima osoba sa invaliditetom i osoba sa smanjenom pokretljivošću može da najavi svoj dolazak na železničku stanicu i, po potrebi, zatraži pomoć;

5) pomoć se pruža pod uslovom da se osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću pojavi na određenom mestu u vreme koje odredi železnički prevoznik ili upravljač stanice koji pruža pomoć. To vreme ne može biti duže od 60 minuta pre objavljenog vremena odlaska ili vremena kada se od svih putnika traži da se prijave. Ukoliko se ne odredi vreme do kojeg osoba sa invaliditetom ili osoba sa smanjenom pokretljivošću treba da se prijavi, ta osoba se mora prijaviti na za to određenom mestu najmanje 30 minuta pre objavljenog vremena odlaska ili vremena kada se od svih putnika traži da se prijave.”.

Član 41.

Naziv iznad člana i član 101. menjaju se i glase:

„Pritužbe

Član 101.

Železnički prevoznici moraju uspostaviti mehanizam za delovanje po osnovu pritužbi putnika, u vezi sa pravima putnika propisanim ovim zakonom. Železnički prevoznici su dužni da na svojoj internet stranici i na drugi odgovarajući način učine putnicima široko dostupne kontakt informacije i radni jezik u vezi sa podnošenjem pritužbi.

Železnički prevoznik je dužan da u roku od 30 dana dostavi obrazložen odgovor ili, u opravdanim slučajevima, da informiše putnika do kog datuma u periodu do tri meseca od dana prijema pritužbe putnik može očekivati odgovor.

Železnički prevoznik objavljuje na svojoj internet stranici godišnju informaciju o broju i kategoriji primljenih pritužbi.”.

Član 42.

U članu 103. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Direkcija razmatra i pritužbe zainteresovanih lica koja nisu putnici, a koje se odnose na prava utvrđena čl. 93-102. ovog zakona.“.

Član 43.

Posle člana 103. dodaju se naziv iznad člana i član 103a, koji glase:

„Izuzeci od primene

Član 103a

Odredbe čl. 92 - 95, čl. 97. i 98. i čl. 101 - 103. ovog zakona ne primenjuju se na gradski i prigradski železnički prevoz putnika.”.

Član 44.

U članu 110. tačka posle reči: „putnika” briše se i dodaju se zapeta i reči: „kao i prevoz putnika međunarodnim vozovima na teritoriji Republike Srbije.”.

Član 45.

U članu 112. posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Obračun i pružanje nadoknade za obavezu javnog prevoza mora se vršiti na način da železnički prevoznik održi postojeći nivo ili unapredi nivo efikasnog upravljanja, kao pružalac usluga javnog prevoza, koje može biti predmet objektivne procene, kao i da se obezbedi dovoljno visok standard pružanja usluga prevoza putnika.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 46.

U članu 117. posle stava 3. dodaju se st. 4-6, koji glase:

„Troškovi izvršenja obaveze javnog prevoza moraju biti u ravnoteži sa poslovnim prihodom i isplatama od strane nadležnih organa, bez mogućnosti prenosa prihoda u drugi sektor aktivnosti železničkog prevoznika kao pružaoca usluga javnog prevoza.

Ako železnički prevoznik, pored obaveze javnog prevoza vrši i druge aktivnosti, dužan je da za te aktivnosti vodi posebnu računovodstvenu evidenciju.

Varijabilni troškovi, odgovarajuća izdvajanja za fiksne troškove i primerena dobit u vezi sa drugim aktivnostima pružaoca usluga javnog prevoza ne mogu se finansirati iz prihoda ostvarenih od aktivnosti koje se obavljaju u okviru obaveze javnog prevoza.”.

Član 47.

U članu 121. posle stava 11. dodaju se novi st. 12. i 13, koji glase:

„Upravljač infrastrukture, železnički prevoznik i operator uslužnog objekta dužni su da omoguće pristup poslovnim prostorijama i poslovnoj dokumentaciji ovlašćenim licima Direkcije koja obavljaju poslove iz st. 1, 7, 8. i 11. ovog člana, koja imaju službenu legitimaciju.

Obrazac službene legitimacije iz stava 12. ovog člana propisuje Direkcija.”.

Dosadašnji st. 12-14. postaju st. 14-16.

U dosadašnjem stavu 15, koji postaje stav 17, reč: „juna” zamenjuje se rečju: „septembra”.

Član 48.

U članu 122. posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3, koji glase:

„Železnički prevoznici su dužni da omoguće pristup poslovnim prostorijama i poslovnoj dokumentaciji ovlašćenim licima Direkcije koja obavljaju poslove iz stava 1. ovog člana, koja imaju službenu legitimaciju.

Obrazac službene legitimacije iz stava 2. ovog člana propisuje Direkcija.”.

Član 49.

Član 123. menja se i glasi:

„Član 123.

Direkcija prima i razmatra pritužbe putnika i zainteresovanih lica koje se odnose na prava utvrđena čl. 93-102. ovog zakona i daje mišljenja i preporuke u konkretnim slučajevima.

U postupku po pritužbi iz stava 1. ovog člana ili po službenoj dužnosti, Direkcija može rešenjem utvrditi mere za otklanjanje utvrđene povrede u skladu sa ovim zakonom i rok za sprovođenje utvrđenih mera.

Železnički prevoznici i upravljači stanica dužni su da omoguće pristup železničkoj stanici i voznim sredstvima ovlašćenim licima Direkcije koja imaju službenu legitimaciju, a koja obavljaju poslove po pritužbama putnika koji smatraju da im je uskraćeno pravo utvrđeno čl. 93–102. ovog zakona, ili po službenoj dužnosti.

Obrazac službene legitimacije iz stava 3. ovog člana propisuje Direkcija.”

Član 50.

U članu 133. stav 1. tačka 7) reči: „na železničkom području” zamenjuju se rečima: „u pružnom pojasu”.

Tačka 8) menja se i glasi:

„8) naredi obustavu radova koji se obavljaju u pružnom ili u zaštitnom pružnom pojasu, kao i prostoru ispod mosta i vijadukta i iznad trase tunela, ako se oni izvode bez građevinske dozvole i o tome u najkraćem mogućem roku obavesti nadležni organ za izdavanje građevinske dozvole;”.

Član 51.

Član 136. menja se i glasi:

„Član 136.

Inspektor može upravljaču infrastrukture, železničkom prevozniku, privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, da usmenim rešenjem izrekne meru i da bez odlaganja sačini službenu belešku o naloženoj meri a da u roku od tri dana od dana izricanja usmenog rešenja donese pisano rešenje.”.

Član 52.

U članu 138. stav 1. posle reči: „žalba” dodaje se reč: „ministru”.

Član 53.

U članu 140. stav 1. posle tačke 10) dodaje se tačka 10a), koja glasi:

„10a) ako ne objavi izjavu o mreži i/ili izmene i dopune Izjave o mreži u skladu sa članom 17. ovog zakona;”.

Tač. 7), 11)-13) i 16) brišu se.

Posle tačke 27) dodaje se tačka 27a), koja glasi:

„27a) ako ne stavi na raspolaganje svoja sredstva na način propisan članom 45. stav 5. ovog zakona;“.

Posle tačke 32) dodaje se tačka 32a), koja glasi:

„32a) ako sa upravljačem železničke infrastrukture ne zaključi ugovor iz člana 67. stav 1. ovog zakona;”.

Tačka 35) menja se i glasi:

„35) ako izvrši radnju iz člana 72. stav 1. tač. 2) – 14) ovog zakona;” .

U tački 38) reči: „na železničkom području pruga” zamenjuju se rečima: „u pružnom pojasu”.

Posle tačke 44) dodaje se tačka 44a), koja glasi:

„44a) ako ne obavesti Direkciju o promeni podataka sadržanih u rešenju o izdavanju licence (član 83. stav 12.);” .

Posle tačke 46) dodaju se tač. 46a)-46v), koje glase:

„46a) ako ne obezbedi pristupačnost železničkog sistema osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti na način propisan članom 99a ovog zakona;

46b) ako ne pruža pomoć na železničkoj stanici osobama sa invaliditetom ili osobama sa smanjenom pokretljivošću na način propisan čl. 100a i 100b ovog zakona;

46v) ako ne obezbedi uslove za pružanje pomoći osobama sa invaliditetom ili osobama sa smanjenom pokretljivošću na način propisan članom 100v ovog zakona;”.

Posle tačke 49) dodaju se tač. 49a)-49v), koje glase:

„49a) ako ne postupi u skladu sa obavezama iz člana 121. stav 12. ovog zakona;

49b) ako ne postupi u skladu sa obavezama iz člana 122. stav 2. ovog zakona;

49v) ako ne postupi u skladu sa obavezama iz člana 123. stav 3. ovog zakona;”.

U stavu 4. reči: „tač. 35) i 36)” zamenjuju se rečima: „tač. 35), 36) i 39)”.

Član 54.

U članu 141. stav 1. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a), koja glasi:

„4a) ako ne prate svoj učinak u pogledu standarda kvaliteta usluga i ne objave svake godine na svojoj internet stranici izveštaj o učinku u pogledu kvaliteta usluga u skladu sa članom 93. stav 3. ovog zakona;”.

Tačka 13) menja se i glasi:

„13) ako ne uspostavi mehanizam za delovanje iz člana 101. stav 1. ovog zakona;”.

U tački 14) reč: „reklamacije” zamenjuje se rečju: „pritužbe”.

U tački 15) reč: „reklamacija” zamenjuje se rečju: „pritužbi”.

Član 55.

Podzakonski propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 56.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) Pravilnik o sadržini i formi Izjave o mreži („Službeni glasnik RS”, broj 97/13);

2) Pravilnik o uslovima za izdavanje i sadržini sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom („Službeni glasnik RS”, broj 39/06);

3) Pravilnik o uslovima za izdavanje i sadržinu sertifikata o bezbednosti za prevoz u železničkom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, broj 39/06);

4) Pravilnik o visini naknade za izdavanje sertifikata o bezbednosti za upravljanje železničkom infrastrukturom, odnosno industrijskom železnicom („Službeni glasnik RS”, broj 39/06);

5) Pravilnik o vremenskom planu dodele kapaciteta železničke infrastrukture („Službeni glasnik RS”, broj 140/14);

6) Pravilnik o visini takse za izdavanje licence za upravljanje železničkom infrastrukturom („Službeni glasnik RS”, broj 3/14);

7) Pravilnik o licencama za upravljanje železničkom infrastrukturom („Službeni glasnik RS”, broj 9/14).

Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 39. i 40. ovog zakona, koje se primenjuju po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i odredaba člana 38. ovog zakona, koje se primenjuju od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, odnosno od dana početka pune primene Transportne zajednice u skladu sa članom 40. Ugovora o osnivanju Transportne zajednice i članom 1. Protokola VI – Prelazni aranžmani između Evropske unije, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 11/17), ako puna primena Transportne zajednice počne pre pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.